

REFERAT Sundhed & Omsorgsudvalget 2012-2025 d. 25-08-2025

Mødedato Mandag d. 25. august 2025 kl. 12:00

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere May-Britt Andrea Andersen (C), Tina Skov Larsen (V), Karen Sandrini (V) (Afbud), Michael Harbøll (A), Olfert Krog (V)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune.....	5
Opgørelse over magtanvendelse og værgemål i 2024 på Sundhed & Omsorgsudvalgets område.....	10
Information forespørgsler og orientering.....	16
Lukket: Information forespørgsler og orientering.....	18
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	19

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune

EMN-25/0005724

Bilag

Veteranstrategi_Esbjerg-Fanø_A5_folder_2025

Resumé

Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkendte den 25. marts 2025 processen for udarbejdelse af en veteranstrategi for Esbjerg og Fanø Kommune.

Udvalget besluttede også på mødet, at de ønskede flere aktører tilføjet listen over aktører, der skulle inddrages i processen.

I løbet af foråret er et udkast til veteranstrategien færdiggjort blandt andet efter et dialogmøde mellem aktørerne og udvalget samt en workshop for både aktører og byrådsmedlemmer. Udkastet er vedlagt sagen som bilag 1.

Med denne sag får Social & Arbejdsmarkedsudvalget udkastet til Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune til godkendelse med henblik på, at strategiudkastet efterfølgende sendes i høring i Handicaprådet, Udsatterådet, Sundhed & Omsorgsudvalget, Kultur & Fritidsudvalget og Børn & Skoleudvalget.

Herefter kan strategien behandles og godkendes i først Social & Arbejdsmarkedet og slutteligt i Esbjerg Byråd.

Sagsfremstilling

For at styrke retning og rammer om den videre udvikling af veteranindsatsen i Esbjerg Kommune er der udarbejdet et udkast til en veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune.

Strategien har fokus på veteranernes kompetencer, livssituationer og ressourcer, men også de pårørende og det vigtige samarbejde mellem de forskellige aktører på området. Strategien indeholder en bredere målgruppe, så den tilgodeser flere borgere i Esbjerg og Fanø Kommune.

Den 17. december 2024 drøftede Social & Arbejdsmarkedsudvalget et udkast til veteranstrategien for Esbjerg Kommune. Udvalget sendte sagen tilbage til forvaltningen med et ønske om inddragelse af civilsamfundet i forbindelse med udarbejdelse af strategien. På udvalgets møde den 25. marts 2025 blev forvaltningens procesplan for udarbejdelsen af strategien godkendt. Nedenfor i tabel 1 ses en detaljeret tidsplan for processen i 2025.

Tabel 1: Detaljeret tidsplan for proces i 2025

Marts	Aktører og politikere inviteres til dialogmøde og en workshop for udvalget
April-maj	Afholdelse af et dialogmøde mellem aktørerne og udvalget Afholdelse af en workshop for aktører og byrådsmedlemmer

Maj-juni	Udarbejdelse af veteranstrategi med udgangspunkt i input fra dialogmødet og workshopen
August-september	Social & Arbejdsmarkedsudvalget får sagen til gennemsyn. Herefter høring i Handicaprådet, Udsatterådet og politiske udvalg (Sundhed & Omsorgsudvalget, Kultur & Fritidsudvalget og Børn & Skoleudvalget)
Oktober-november	Godkendelse af strategien i Social & Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomiudvalget og Esbjerg Byråd

Nedenfor fremgår en oversigt over, hvilke aktører, der har været inddraget:

- Handicaprådet
- Udsatterådet
- Veterancentret
- Politiet (Thin Blue Line, Light for Blue)
- PTSD Foreningen
- Veterancaféen
- Lokalpsykiatri Esbjerg
- Afdeling for Tværfaglig Traumebehandling, ATT v. Chef Janus Staffe
- Danske Veteraner
- Veteranstøtten
- Kvindelige veteraner
- Danske Artilleriregiment
- Efterretningsregimentet
- Odense Universitetshospital v. overlæge/speciallæge ph.d, Kurt Stage

Efter afholdelse af et dialogmøde med de nævnte aktører samt afholdelse af workshop er vedlagte bilag 1 "Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune" klar til godkendelse i udvalget, inden et godkendt strategiudkast kan sendes til høring hos de i tabel 1 nævnte høringsparter.

Når høringsparternes input er modtaget, bliver eventuelle ændringer indarbejdet, hvorefter strategien sendes til endelig godkendelse i Social & Arbejdsmarkedsudvalget. Herefter kan udvalget fremsende en veteranstrategi til godkendelse i først Økonomiudvalget og endeligt i Esbjerg Byråd i oktober/november 2025.

Vision 2025

En fælles veteranstrategi for alle kommunens veteraner og pårørende understøtter Vision 2025's Velfærdsspor omhandlende livskvalitet og sundhed, hvor der tales om, at stærke partnerskaber og samarbejde på tværs af fagområder skal gennemsyre vores måde at tænke på for at yde den bedste støtte til veteraner og pårørende.

Lovgrundlag, planer mv.

Veteranstrategien har en naturlig sammenhæng til Veteranpolitikken for Esbjerg Kommune, som blev godkendt af Esbjerg Byråd den 21. januar 2019.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Høring

Veteran- og pårørendestrategien sendes i høring hos Handicaprådet, Udsatterrådet samt Sundhed & Omsorgsudvalget, Kultur & Fritidsudvalget og Børn & Skoleudvalget.

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg, Voksen Social indstiller til Social & Arbejdsmarkedsudvalget, at

- Udkast til *Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune* godkendes.
- Det godkendte udkast til *Veteran- og pårørendestrategi for Esbjerg og Fanø Kommune* sendes i høring hos Handicaprådet, Udsatterrådet samt Sundhed & Omsorgsudvalget, Kultur & Fritidsudvalget og Børn & Skoleudvalget.

Beslutning

Godkendt med de faldne bemærkninger.

Afbud: Karen Sandrini (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalget 12.08.2025 Punkt 4

Godkendt.

Deltog virtuelt: Rasmus Rasmussen (A)

Beslutning Handicapråd 21.08.2025 Punkt 7

Handicaprådet kommer med et høringssvar senest den 04.09.2025.

Punkt 3: Opgørelse over magtanvendelse og værgemål i 2024 på Sundhed & Omsorgsudvalgets område

EMN-25/0005984

Bilag

Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2024 (1)

Resumé

Fritid Sundhed & Omsorg har foretaget den årlige opgørelse over magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten for plejkrævende borgere tilknyttet Hjemmepleje og Plejehjem.

Tallene bruges også til den løbende uddannelse af personale inden for plejeområdet i Fritid Sundhed & Omsorg og til konkrete målrettede indsatser.

Sagsfremstilling

Fritid Sundhed & Omsorg har udarbejdet den årlige opgørelse over sager om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i hjemmeplejen og på plejehjem.

Nedenfor følger udvalgte tal fra opgørelsen i "Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2024", som er vedhæftet sagen som bilag 1.

Magtanvendelse for årene 2020-2024, jf. Serviceloven

Foranstaltning	2024	2023	2022	2021	2020	Bemærkning
§124c Afværgehjælp	1	0	0	0	0	
§124d Fastholdelse mv	4	0	0	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§125 Særlige dørbnere	4	6	2	6	6	
§128 Stofseler	4	2	4	7	8	
§128b Tryghedsskabende velfærdsteknologi	0	1	0	0	1	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l., eller hvis personen eller værge modsætter sig anvendelse af velfærdsteknologien.
§128c Låsning og sikring af	0	0	0	0	0	

yderdøre og vinduer						
§128d Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128e Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkken	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128f Låsning og sikring af låger mv. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§129 og §129a Flytning uden samtykke	0	0	0	0	1	
§136a Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	5	0	0	0	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§136c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	15	12	4	10	15	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.
§136d Fastholdelse mv ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende	12	7	2	2	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.

adfærd						
§136f Flytning uden samtykke	2	9	7	14	7	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. og hvor borger ikke modsætter sig flytning og hvor værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræder afgørelsen.
Værgemål §5 Økonomisk/personlig værgemål ansøgt af Myndighedsafdeling ved sundhed og omsorg	15	22	25	22	12	

Oplysningerne i opgørelsen er indhentet fra Esbjerg Kommunes indberetninger til Socialstyrelsen. Tallene er udtryk for antal borgere, hvor der kan være foretaget flere foranstaltninger for den enkelte borger. Det er dermed ikke antal gange/situationer, hvor der har været anvendt magt efter den enkelte paragraf.

Opgørelsen er for 2020 til 2024. Fra 1. juli 2024 er der kommet ny lovgivning på området, hvilket er tydeliggjort med tekst og farver i opgørelsen.

Opgørelsens resultater

Det ses i tabellen, at antallet af indberettede magtanvendelser samt behovet for sparring for at undgå magtanvendelse i de enkelte borgersager er stigende.

I opgørelsen ses for eksempel, at der er en stigning i antallet af indberettede anvendelser i forhold til kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne, jf. § 136a og § 136c samt § 136d vedrørende fastholdelse mv. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktoptrappende adfærd.

Der er på baggrund af ovennævnte resultater et fortsat fokus på undervisning og understøttelse af den faglige refleksive proces for medarbejderne.

Undervisning og læring

I Fritid Sundhed & Omsorg tilstræber vi, at alle medarbejdere med direkte kontakt til plejkrævende borgere har kendskab til lovgivningen vedrørende magt og tvang samt viden om, hvordan man ved hjælp af socialpædagogiske metoder kan mindske magtanvendelse til det absolut nødvendige.

Demensfaglige konsulenter har i 2024 undervist i lovgivningen vedrørende magt og tvang til personale i hjemmeplejen og på plejehjem i kommunalt regi og til private udbydere. Undervisningen er foregået over 18 gange i 2024.

Desuden er der undervist i lovgivning vedrørende magt og tvang til teamledere i hjemmeplejen, plejhjemsledere og demensvidenspersoner i kommunalt regi samt ledere og videnspersoner ved private udbydere.

I forbindelse med undervisningen er der via dialog belyst konkrete borgersager i det enkelte team eller på den enkelte plejhjemsafdeling. Dette for at øge og styrke medarbejdernes drøftelser, analysering af og reflektive proces til at finde socialpædagogiske handlemuligheder til at forebygge og mindske anvendelsen af magt og/eller til det mindst indgribende og skånsomme for borgeren.

Demensvidenspersoner ansat i Plejehjem og Hjemmepleje leverer demensfaglige indsatser til borgerne samt vejleder øvrige medarbejdere i konkrete situationer.

Sagen fremlægges til orientering i Sundhed & Omsorgsudvalget og efterfølgende i Økonomiudvalget og Byrådet.

Lovgrundlag, planer mv.

Serviceovens kapitel 24 samt værgemålssager, jf. Værgemålslovens § 5.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg indstiller til Sundhed & Omsorgsudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

- Der orienteres om beretning for 2024 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemålssager for Fritid Sundhed & Omsorg.

Beslutning

Orientering givet.

Afbud: Karen Sandrini (V)

Punkt 4: Information forespørgsler og orientering

EMN-25/0000184

Bilag

389492.23 - Notat - Forretningsorden for Sundhed Omsorgsudvalget 2022-20252

Årshjul Sundhed Omsorgsudvalget 2025 - 120625

- Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget
- Årshjul for Sundhed & Omsorgsudvalget

Beslutning

Status på ældreloven.

Punkt 5: Lukket: Information forespørgsler og orientering

EMN-25/0000177

Punkt 6: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad